

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ І ТЕХНОЛОГІЇ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ

М.Ю. Булах

Україна, м. Дніпропетровськ, Дніпропетровський національний університет
імені Олеся Гончара

Освітня галузь є однією з найбільш інноваційних і багато в чому визначає ефективність інноваційної діяльності в інших галузях. Іншими словами, характер, швидкість і ефективність інноваційних процесів в різних галузях економіки і сферах діяльності істотно залежить від характеру і ефективності інноваційної діяльності в освітній галузі.

Під час здійснення і розповсюдження інновацій в галузі освіти формується і розвивається нова, сучасна освітня система – глобальна система відкритого, гнучкого індивідуалізованого, що створює знання, безперервної освіти людини впродовж всього її життя. Ця система уявляє собою єдність:

- виробничих інновацій в освітній галузі, а саме нових технологій (технологічних інновацій), нових методів і прийомів викладання і навчання (педагогічних інновацій);

- управлінських інновацій, включаючи нові економічні механізми в освітній галузі (економічні інновації) і нові організаційні структури та інституційні форми в галузі освіти (організаційні інновації) [1, с. 116]

Метою статті є теоретичне дослідження питань постановки нових завдань перед менеджерами освіти, які виникають у зв'язку з розвитком ринкових механізмів у галузі освіти.

Відомо, що серед факторів розвитку ринку в сфері освіти істотне місце займає розвиток нових технологій. В основі розвитку нової освітньої системи лежать сучасні інформаційні, комп'ютерні і телекомунікаційні технології, їх застосування з метою навчання, або технологічні інновації. Важливою особливістю інноваційного менеджменту освіти є те, що застосування цих технологій супроводжується радикальними змінами в педагогічних методах і прийомах, в організації праці викладачів і студентів, в економічних механізмах, і навіть в теорії та методології

сучасної освіти. На сьогоднішній день арсенал технологічних засобів сучасної освіти достатньо різноманітний, і при цьому він розширюється доволі швидко.

У якості основних принципів ефективного вибору і використання технологій в інноваційному навчальному процесі можна виділити наступні положення:

- в навчальному процесі важлива не інформаційна технологія сама по собі, а те, наскільки її використання служить досягненню власне освітянських цілей;

- більш дорогі і найбільш сучасні технології не обов'язково забезпечують найкращий освітній результат, а навпаки, часто найбільш ефективними виявляються достатньо звичні і недорогі технології;

- при виборі технологій необхідно враховувати найбільшу відповідність деяких технологій характерним рисам студентів, специфічним особливостям конкретних предметних областей, переважаючим типам учбових завдань і вправ.

- найбільш ефективним при обранні технологій є мультимедійний підхід, при якому необхідно прагнути до взаємодоповнення різних технологій.

Технологічні інновації призводять до істотного розширення багатьох педагогічних методів і прийомів, до педагогічних інновацій, які істотно впливають на характер викладацької діяльності.

Всю сукупність методів викладання і навчання на базі сучасних комп'ютерних і телекомунікаційних технологій умовно можна розбити на чотири основні групи по типу комунікації між студентами і викладачами:

1. Методи самонавчання. Якщо в традиційній освітянській системі самонавчання відбувалося шляхом читання книг, то нові технології привели до розвитку багатьох таких методів, при яких студент взаємодіє з освітянськими ресурсами при мінімальній участі викладача та інших студентів.

2. Педагогічні методи індивідуалізованого викладання і навчання, для яких характерні взаємовідносини одного студента з викладачем або з іншими студентами, розвиваються в сучасній освіті не лише на основі очної навчальної взаємодії, але й шляхом таких технологій як телефон, голосова пошта, електронна пошта.

3. Викладання, в основі якого лежить надання викладачем навчального матеріалу студентам. У традиційній освітянській системі студенти не грають активної ролі при такій навчальній взаємодії. На базі ж інноваційних технологій воно отримує новий розвиток. Так, лекції, записані на аудіо- і відео носіях, доповнюються в інноваційному освітянському процесі електронними лекціями, тобто лекційним матеріалом, що розповсюджується по комп'ютерним мережам.

4. Педагогічні методи, для яких характерна активна взаємодія між всіма учасниками навчального процесу. Значення цих методів і інтенсивність їх використання істотно підвищується з розвитком навчальних телекомунікаційних технологій. Інтерактивні взаємодії між самими студентами, а не лише між викладачами і студентами, стає важливим джерелом отримання знань. Розвиток цих методів пов'язаний з проведенням навчальних колективних дискусій і конференцій.

Отже, основні зміни в педагогічній діяльності при інноваційному навчанні у порівнянні з традиційним такі:

- ускладнення діяльності по розробці курсів у зв'язку із швидким розвитком технологічної основи навчання;
- необхідність спеціальних навичок і прийомів розробки навчальних курсів;
- посилення вимог до якості навчальних матеріалів у зв'язку із відкритістю доступу до них;
- збільшення ролі студента в навчальному процесі, зміщення центру (фокусу) навчального процесу від викладача до студента;
- посилення функції підтримки студента, допомоги йому в організації індивідуального навчального процесу від викладача до студента;
- посилення функції підтримки студента, допомоги йому в організації індивідуального навчального процесу;
- можливість зворотного зв'язку викладача з кожним студентом при використанні нових комунікаційних технологій на відміну від узагальненого зворотного зв'язку викладача з аудиторією [1, с. 123].

Отже, менеджмент у галузі освіти є вкрай важливим для пошуку інноваційних підходів і розвитку технологій у цій сфері.

Подальшого дослідження потребують такі питання, як:

- розвиток у традиційних університетах нового освітнього середовища, що засноване на сучасних інформаційних технологіях;
- подолання опору академічної громади традиційних університетів впровадженню нових освітніх технологій;
- розвиток консорціумів університетів та віртуальних аудиторій.

Література:

1. Абрамешин А.Е., Воронина Т.П., Молчанова О.П., Тихонова Е.А., Шлёнов Ю.В. Инновационный менеджмент: учебн. для вузов / А.Е. Абрамешин [и др.] / Под ред. Молчановой О.П. - М.: Вита-Пресс, 2001. - 272 с.

Заявка

- 1) Тези
- 2) Булах Михайло Юрійович, конференція № 3
- 3) Тема “Інноваційні підходи і технології у сучасному освітньому менеджменті”.
- 4) Україна, м. Дніпропетровськ, Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара, магістратура «Управління навчальними закладами», магістрант. Професійно-технічне училище № 2 м. Дніпропетровська, майстер виробничого навчання.
Наук. керівник: к.пед.н., доц. кафедри педагогіки та корекційної освіти Бондаренко З.П.
- 5) bulakh@i.ua
- 6) Мобільний телефон - 0985059383
- 7) Поштова адреса 49035, м. Дніпропетровськ, пров. Берінга, 12